

TER BESLISSING
Aan
de minister

Directie Financiële
Markten

Persoonsgegevens

nota

NO Non-paper fraudeartikelen PSR

Aanleiding

- Op 28 juni jl. publiceerde de Europese Commissie een voorstel voor een verordening betreffende betaaldiensten, de Payment Services Regulation (hierna: PSR).
- Belangrijk onderdeel het voorstel is een aantal maatregelen om fraude in het betalingsverkeer tegen te gaan. Vanwege de raakvlakken van deze verordening met de (strafrechtelijke) bestrijding van (online) fraude in het betalingsverkeer, is het non-paper opgesteld samen met het ministerie van J&V.
- Op dit moment missen er elementen in de verordening die van belang zijn voor de aanpak van fraude in het betalingsverkeer. Het non-paper is bedoeld om deze elementen te agenderen voor de onderhandelingen die kortgeleden zijn gestart op Raadswerkgroepniveau.

Beslispunten

1. Gaat u akkoord met de inhoud van het non-paper en daarmee met verzending naar het Spaanse Voorzitterschap ter verspreiding in de Raadswerkgroep?
2. Gelet op de onderwerpen die aan bod komen in het non-paper (bestrijding van fraude en gegevensdeling in dit kader) zou ons advies zijn om de brief of gezamenlijk, of door de minister van J&V, mede namens u, naar de Kamer te (laten) sturen. De minister van J&V is echter van mening dat de brief door u moet worden verstuurd, mede namens J&V, omdat de PSR-onderhandelingen door FIN worden getrokken. Indien u daarmee akkoord gaat, dan vragen wij u om de aanbiedingsbrief (bijlage 2) te ondertekenen.

Kernpunten

- Zoals gesteld in het BNC-fiche¹ voor PSR is het kabinet positief over de voorstellen in de verordening om fraude in het betalingsverkeer te voorkomen en tegen te gaan.
- In het non-paper wordt benadrukt dat private partijen zoals betaaldienstverleners een belangrijke verantwoordelijkheid hebben om

Datum

20 november 2023

Notanummer

2023-0000263041

Bijlagen

1. Non-paper
2. Aanbiedingsbrief

¹ [Fiche 2: Herziene richtlijn en verordening betaaldiensten \(PSD3 en PSR\) | Richtlijn | Rijksoverheid.nl](#)

consumenten te beschermen tegen criminaliteit die via hun platformen plaatsvindt.

- Gegeven het doel van de verordening om frauduleuze betalingen terug te dringen, ziet Nederland een aantal punten waarop de verordening aan effectiviteit kan winnen in het detecteren en voorkomen van fraude en punten waarop de relatie met en waarborgen uit de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) verduidelijkt kunnen worden.
- De inhoud van het non-paper past in grote lijnen bij de aandachtspunten van het BNC-fiche, zoals transactiemonitoring en gegevensuitwisseling in het kader van fraudebestrijding, de positie van de vermoedelijke fraudeur en de aansprakelijkheid van banken bij bankhelpdeskfraude.
- Het non-paper is informeel op werkniveau besproken met de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) vanwege de component gegevensuitwisseling. De AP lijkt zich in de denkrichting van het non-paper te kunnen vinden waar het verduidelijking van waarborgen uit en samenhang met de AVG betreft. De AP is wel kritisch over het cross-sectoraal delen van persoonsgegevens tussen banken en telecomaانبieders. Het Commissievoorstel bevat nu een vage en onduidelijke bepaling op dit terrein. In het non-paper vraagt Nederland wat deze samenwerking precies inhoudt, omdat onduidelijk is of dat ook het delen van persoonsgegevens behelst. Nederland stelt daarbij wel dat sommige informatie, waarover telecombedrijven beschikken, nuttig kan zijn in de opsporing van fraude, zoals informatie over IP-adressen vanaf waar de fraude heeft plaatsgevonden of andere niet-persoonsgegevens.

Toelichting

Transactiemonitoring

- Transactiemonitoring is essentieel voor betaaldienstverleners om fraude te detecteren en tegen te houden. Het gaat hierbij om een andere soort transactiemonitoring dan die plaatsvindt om witwassen en terrorismefinanciering tegen te gaan (en waarop de AP eerder dit jaar veel kritiek had). Om de uitwerking van transactiemonitoring in het voorstel daadwerkelijk effectief te laten zijn, stelt Nederland voor om te verduidelijken dat de informatie die uit fraudetransactiemonitoring komt ook gebruikt kan worden voor andere doeleinden binnen de opsporing van mogelijke fraude, zoals onderzoek naar fraude door de politie en het vaststellen van aansprakelijkheid richting de consument. Daarnaast is transactiemonitoring gebaat bij informatie uit andere bronnen, bijvoorbeeld van elektronische communicatiedienstverleners in geval van bankhelpdeskfraude (immers, daarbij wordt het slachtoffer tegelijkertijd benaderd via de telefoon/mail/Whatsapp terwijl er mogelijk frauduleuze transacties plaatsvinden).
- Ook vraagt Nederland om verduidelijking van het gebruik van kunstmatige intelligentie bij transactiemonitoring, aangezien er vanuit de AVG een aantal verplichtingen gelden die nu niet duidelijk naar voren lijken te komen in de verordening.

Delen van data

- Het voorstel bevat de mogelijkheid voor betaaldienstverleners om gegevens uit te wisselen met andere betaaldienstverleners met wie zij een overeenkomst hebben om data te kunnen delen. Nederland stelt voor om te

verduidelijken welke data betaaldienstverleners met elkaar mogen delen met het oog het voorkomen en detecteren van fraude (netwerken). Daarnaast stelt Nederland voor om de relatie met de AVG in het voorstel te verstevigen, omdat het gaat om het delen van persoonsgegevens van strafrechtelijke aard.

- Ook stelt Nederland een aantal vragen over het delen van data op een vrijwillige basis, het doen van aangifte van fraude door betaaldienstverleners en de samenwerking met telecomaanbieders.

De positie van de mogelijke fraudeur

- Het voorstel spreekt van maatregelen die betaaldienstverleners kunnen treffen op het moment dat consumenten/klanten betrokken zijn bij frauduleuze betalingen. Nederland benadrukt dat het belangrijk is dat wanneer er relatief vergaande maatregelen worden getroffen door de betaaldienstverlener, zoals het delen van persoonsgegevens of het beëindigen van bepaalde diensten, er wel eerst gedegen onderzoek moet plaatsvinden door de betaaldienstverlener naar de fraude.
- Daarnaast vraagt Nederland om te bespreken hoe de juridische positie van de mogelijke fraudeur beter beschreven kan worden in het voorstel. Het gaat dan bijvoorbeeld om transparantie in besluitvorming en toegang tot klachtenprocedures.

Aansprakelijkheid van de betaaldienstverlener richting de klant

- Het voorstel bevat een procedure waarbij betaaldienstverleners schade na bankhelpdeskfraude vergoeden richting de klant en onder welke omstandigheden dit kan gebeuren. Nederland geeft aan dit een belangrijke procedure te vinden en doet het voorstel om deze procedure niet helemaal dicht te regelen. Dit vanuit de positieve ervaring die Nederland heeft met het Coulangekader, waarin de grootbanken al schade vergoeden en waarbij nadrukkelijk de omstandigheden van het geval worden gewogen.

Communicatie

n.v.t.

Politiek/bestuurlijke context

EU-krachtenveld

Internationaal/diplom. belang

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Bij openbaarmaking wordt de informatie over het EU krachtenveld gelakt omdat dit informatie bevat over de posities van andere lidstaten die nog niet openbaar is.